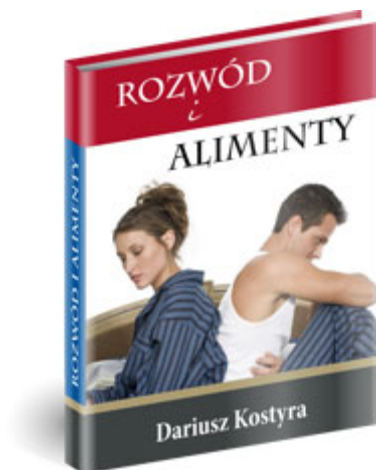

ROZWÓD I ALIMENTY

Stan prawny na dzień 1.07.2006 r.

Dariusz Kostyra

Darmowy fragment eBooka polecony przez

www.patbank.pl

EBook bezpłatny. Handlowanie publikacją zabronione. Tekst może być kopiowany i powielany w istniejącym układzie strukturalnym i graficznym. Na inny sposób wykorzystania eBooka wymagana jest pisemna zgoda administratora serwisu Dobry eBook.

Wszelkie prawa zastrzeżone © 2006 ARDEO

ARDEO

ul. Konecznego 6/58, 31-216 Kraków

tel./fax (12) 353 04 05

e-mail: i.kielar@dobryebook.pl

WWW: www.DobryeBook.pl

Spis treści pełnej wersji eBooka

Kolorem czerwonym wyróżnione są dostępne darmowe fragmenty

1	Słownik pojęć	4
2	Wstęp	5
3	Małżeństwo	
	I. Przyczyny ustania małżeństwa	6
	II. Prawa małżonków	6–10
	III. Ustanie wspólności majątkowej w trakcie trwania małżeństwa	10–11
4	Separacja	
	I. Czym różni się separacja od rozwodu	12
	II. Co jest wspólne dla separacji i rozwodu	12
	III. Prawo do dzieci po orzeczeniu separacji	13
	IV. Ile kosztuje separacja	13
	V. Jakie dokumenty będą potrzebne	13
5	Rozwód	
	I. Jakie są podstawy do orzeczenia rozwodu	14–17
	II. Kiedy sąd może nie orzec rozwodu	17–22
	III. Sposoby orzekania rozwodu (wina)	22–24
	IV. Nazwisko po rozwodzie	24
	V. Majątkowe ustroje małżeńskie	25–28
	VI. Majątkowe umowy małżeńskie	28–31
	VII. Podział majątku	31–34
	VIII. Sądowy podział majątku	34–42
	IX. Mieszkanie po rozwodzie	42–43
	X. Ile kosztuje sprawa rozwodowa	44

XI.	Jakie dokumenty będą potrzebne	44
6	Alimenty	
I.	Czy alimenty mogą zostać ustalone tylko przez sąd	45
II.	W jakiej wysokości należy domagać się alimentów	45–46
III.	Kiedy należy wystąpić o zmianę wysokości alimentów	46–47
IV.	Do jakiego wieku dziecku przysługują alimenty od rodziców	47–48
V.	Alimenty w trakcie trwania małżeństwa	48–49
VI.	Kiedy można żądać alimentów od małżonka po rozwodzie	49–50
VII.	Jak długo trwa obowiązek alimentacyjny po rozwodzie	50–52
VIII.	Alimenty po orzeczeniu separacji	52
IX.	Ile kosztuje wniesienie sprawy o alimenty	52
X.	Jakie dokumenty będą potrzebne	52
7	Świadczenia rodzinne	53–54
8	Wzory pism oraz pozwów	
I.	Pozew o separację	55–56
II.	Wniosek o orzeczenie separacji na zgodne żądanie małżonków	57–58
III.	Zgodny wniosek o zniesienie separacji	59–60
IV.	Pozew o rozwód – wzór 1	61–62
V.	Pozew o rozwód – wzór 2	63–64
VI.	Pozew o alimenty z wnioskiem o zabezpieczenie powództwa	65–66
VII.	Pozew o alimenty, nakazanie uczestnictwa w kosztach utrzymania rodziny	67–68
VIII.	Wniosek o podział majątku dorobkowego	69–70
IX.	Pozew o rozwód i podział majątku dorobkowego	71–73
X.	Wniosek o wszczęcie egzekucji	74–75
XI.	Pozew o podwyższenie alimentów	76–77
XII.	Pozew o zniesienie wspólności majątkowej między małżonkami	78–79
9	Wybrane orzecznictwo	80–98
10	Kodeks rodzinny i opiekuńczy	99–144
11	Bibliografia	145

1 Słownik pojęć

Apelacja – środek odwoławczy od orzeczenia sądu pierwszej instancji.

Dobra wiara – działanie w przekonaniu słuszności postępowania.

Eksmisja – orzeczenie sądowne nakazujące opróżnienie lokalu.

Kasacja – środek odwoławczy rozpoznawany przez Sąd Najwyższy od orzeczeń sądu drugiej instancji, które kończą postępowanie w sprawie.

Konkubinat – trwały związek kobiety i mężczyzny bez zawarcia małżeństwa.

Kurator zawodowy – pracownik sądu prowadzący postępowanie opiekuńcze odnośnie małoletnich i wykonawcze odnośnie nieletnich.

Powód – strona wnosząca powództwo do sądu.

Pozew – pismo kierowane do sądu wszczynające proces cywilny.

Strona procesowa – osoba biorąca udział w postępowaniu sądowym w charakterze powoda lub pozwanego.

Władza rodzicielska – ogół praw i obowiązków w stosunku do małoletniego dziecka.

Wniosek – pismo rozpoczynające postępowanie nieprocesowe.

Wpis tymczasowy – opłata wstępna.

Wpis ostateczny – opłata końcowa.

Wyrok – orzeczenie sądu w sprawach procesowych.

Wyrok zaoczny – wyrok wydany gdy pozwany nie stawia się na rozprawę albo nie bierze w niej udziału.

Zawieszenie władzy – okresowy zakaz wykonywania władzy rodzicielskiej.

Zażalenie – środek odwoławczy od postanowień sądu.

Zła wiara – świadomość, że własne postępowanie jest niezgodne z prawem.

2 Wstęp

Trudno jednoznacznie określić czy w książce mającej charakter poradnika prawnego jest potrzebne słowo wstępne.

Wydaje mi się, iż w tym przypadku tak. Nie chciałbym, aby ten poradnik był odbierany jako zachęta do trwałych rozstań.

Jednak wychodząc z założenia, iż nie ma trwałych rozstań w rodzinach szczęśliwych, w rodzinach nieszczęśliwych, skonfliktowanych trudno żyć.

Mam nadzieję, iż poradnik ten pozwoli czytelnikowi przebrnąć przez gąszcz przepisów prawnych oraz wybrać rozwiązanie najbardziej odpowiadające jego sytuacji życiowej.

Poradnik ten ma z jednej strony pomóc w załatwieniu spraw rozwodowych, z drugiej uświadomić, jak wiele kwestii należy uregulować przy rozstaniu z małżonkiem.

Lepiej przemyśleć te kwestie wcześniej, by nie podjąć fałszywej decyzji, ale także by proces rozwodowy nie stał się areną pozbawionej reguł walki.

Mam nadzieję, że w przeanalizowaniu tych wielu skomplikowanych spraw pomoże mój poradnik.

Z poważaniem
Dariusz Kostyra

3 Małżeństwo

I. Przyczyny ustania małżeństwa

O zawarciu małżeństwa decydują sami przyszli małżonkowie, natomiast wola małżonków w sprawie likwidacji łączącego ich związku – ze względu na jego znaczenie społeczne – ograniczona jest w ten sposób, że tylko w sytuacjach określonych w ustawie strony mogą wystąpić do sądu z odpowiednim żądaniem, ale zamierzony skutek osiągną tylko wtedy, gdy spełnione są ustawowe przesłanki „ustania” małżeństwa.

Małżeństwo ustaje wskutek:

- śmierci biologicznej jednego z małżonków,
- unieważnienia,
- uznania małżonka za zmarłego,
- orzeczenia rozwodu.

II. Prawa małżonków

Małżonkowie mają równe prawa i obowiązki w małżeństwie. Jednakże zasady równości małżonków nie należy rozumieć jako zrównującej ich funkcje w rodzinie. Zależą one od układów panujących w konkretnej rodzinie i prawo nie narzuca żadnego określonego jej modelu. Jednakże z reguły o rozkładzie między małżonkami różnych funkcji decydują szczególne predyspozycje kobiety do wypełniania zadań związanych z macierzyństwem i wychowaniem dzieci, co z kolei sprawia, że funkcja utrzymania rodziny spoczywa przede wszystkim na mężczyźnie. W imię zasady równości Kodeks rodzinny i opiekuńczy zrównuje osobistą pracę żony w gospodarstwie domowym i przy wychowywaniu dzieci z pracą zarobkową męża.

Wspólne pożycie

Obowiązek wspólnego pożycia jest podstawowym obowiązkiem małżonków. Przejawia się w szczególnego rodzaju zespoleniu małżonków, które przyjęło się określać jako wspólnota (więź) duchowa, fizyczna i gospodarcza. Wspólnota duchowa polega na wzajemnym pozytywnym stosunku uczuciowym małżonków, szacunku, zaufaniu, szczerości, lojalności, wyrozumiałości, respektowaniu osobistych właściwości współmałżonka, uwzględnianiu jego osobistych potrzeb oraz gotowości do ustępstw i kompromisów.

Wspólnota fizyczna sprowadza się do utrzymywania współżycia płciowego, uwarunkowanego wiekiem oraz stanem zdrowia fizycznego i psychicznego każdego z małżonków. Wspólnota gospodarcza to wspólne prowadzenie przez małżonków gospodarstwa domowego i takie zaspokajanie potrzeb każdego z nich, żeby ich stopa życiowa była jednakowa.

Obowiązek wspólnego zamieszkiwania

Z obowiązku wspólnego pożycia wynika obowiązek wspólnego zamieszkiwania. Ochrona trwałości małżeństwa i rodziny w zasadzie sprzeciwia się orzeczeniu eksmisji z lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie przez małżonków tylko jednego z nich (wyrok SN z dnia 15 maja 1997 r.). Jednakże w czasie trwania małżeństwa dopuszczalne jest powództwo jednego małżonka przeciwko drugiemu małżonkowi o nakazanie opróżnienia lokalu spółdzielczego typu lokatorskiego, należącego do majątku odrębnego powoda, jeżeli pozwany swoim rażąco nagannym zachowaniem uniemożliwia wspólne pożycie w rozumieniu art. 23 (uchwała SN z dnia 28 września 1995 r.).

Oddzielne zamieszkiwanie przez małżonków, spowodowane usprawiedliwionymi przyczynami (np. brakiem mieszkania, wykonywaniem pracy zawodowej przez jedno z małżonków w odległej miejscowości itp.), nie stanowi o braku wspólnego pożycia, jeżeli pozostałe jego elementy, albo przynajmniej niektóre z nich, zostały zachowane. Jeżeli natomiast nie zachodzą przyczyny usprawiedliwiające oddzielne zamieszkiwanie małżonków, opuszczenie wspólnego mieszkania przez małżonka jest naruszeniem obowiązku wspólnego pożycia, chyba że zostało spowodowane postępowaniem drugiego z małżonków, który uniemożliwia lub czyni nieznośnym wspólne zamieszkiwanie (wyrok SN z dnia 5 grudnia 1997 r.).

Zerwanie wspólnego pożycia przez małżonków nie powoduje ustania małżeństwa. Małżeństwo nie realizuje wówczas wszystkich swoich funkcji. Nie mają też do niego zastosowania niektóre przepisy dotyczące małżeństwa. Stan taki jest stanem tzw. separacji faktycznej. Prawo jej nie reguluje, ale i nie ignoruje.

[...]

Cały rozdział dostępny jest w pełnej wersji eBooka

Rozwód i alimenty

5 Rozwód

I. Jakie są podstawy do orzeczenia rozvodu

Wiele osób myśli, iż przeprowadzenie rozvodu jest sprawą prostą – w szczególności, jeśli obie strony zgodnie domagają się rozvodu. Tymczasem podstawą do orzeczenia rozvodu jest nie tylko wola małżonków, lecz przede wszystkim wystąpienie szeregu przewidzianych przez prawo przesłanek rozwodowych. Dzieli się je na przesłanki pozytywne (przesłanka od której wystąpienia uzależnione jest orzeczenie rozvodu) i przesłanki negatywne (przesłanki, których wystąpienie uniemożliwia takie orzeczenie).

Orzeczenie rozvodu jest dopuszczalne, gdy sąd ustali, że pożycie małżeńskie uległo zupełnemu i trwałemu rozkładowi (obie te cechy muszą wystąpić łącznie), a nie istnieją tzw. negatywne przesłanki rozvodu. Decyduje w tym przedmiocie stan w chwili zamknięcia rozprawy.

Wspólne pożycie małżonków to trzy rodzaje więzi: fizyczna, duchowa i gospodarcza. Aby rozkład pożycia mógł zostać przez sąd uznany za zupełny, wszystkie te więzi muszą zostać zerwane.

Więź fizyczna

W trakcie procesu rozwodowego sąd za każdym razem ustala, od kiedy ustało pomiędzy stronami pożycie fizyczne. Utrzymywanie przez małżonków kontaktów seksualnych prowadzić będzie w większości przypadków do odmowy udzielenia rozvodu. Należy jednak zauważyć, iż kontakty te mogą zostać przez jednego z małżonków wymuszone. W takim przypadku orzeczenie rozvodu uzależnione będzie od rodzaju i charakteru presji. Jeżeli w grę wchodzić będzie przemoc fizyczna lub groźba jej użycia, to oczywiście, że współżycie odbywające się na takich zasadach nie może stanowić przeszkody rozvodu.

Należy również zauważyć, iż karanie za gwałt ściśle uzależnione jest od złożenia wniosku przez stronę pokrzywdzoną. Z różnych przyczyn małżonek na którym dokonano gwałtu może nie chcieć, aby sprawca poniósł odpowiedzialność karną. Nie oznacza to jednak, że nie może zażądać z tej przyczyny rozvodu.

Więź duchowa

W trakcie procesu rozwodowego sąd musi również ustalić czy pomiędzy małżonkami uczucia definitywnie wygasły. W większości przypadków małżonek, który w procesie rozwodowym jest stroną pozwaną, twierdzi, że nadal kocha swojego partnera/partnerkę. Nie stanowi to jednak przeszkody dla orzeczenia rozwodu, gdyż wystarczy, aby więź uczuciowa została zerwana tylko przez jedną ze stron.

Więź gospodarcza

W pewnych przypadkach fakt, iż nie doszło do zerwania więzi gospodarczych pomiędzy małżonkami nie będzie przeszkodą dla orzeczenia rozwodu pomiędzy stronami. Sytuacja taka wiąże się z istniejącą w Polsce sytuacją mieszkaniową, która często uniemożliwia całkowite zerwanie więzi gospodarczych pomiędzy małżonkami. Jednakże więzi te muszą zostać ograniczone do niezbędnego minimum.

Przykład

Barbara od dłuższego czasu nie utrzymuje kontaktów fizycznych ze swym mężem, nie darzy go również żadnym głębszym uczuciem. Prowadzą również osobne gospodarstwa domowe, jednak w związku z faktem, iż obiad musi gotować dla siebie oraz dzieci – przy okazji gotuje również dla męża.

W powyższym przypadku istnieją przesłanki z powodu których sąd może nie zgodzić się na orzeczenie rozwodu. W powyższej sytuacji nie nastąpił zupełny rozkład pożycia małżeńskiego.

Przykład

Barbara od dłuższego czasu nie utrzymuje kontaktów fizycznych ze swym mężem, nie darzy go również żadnym głębszym uczuciem. Prowadzą również osobne gospodarstwa domowe, jednak uzgodnili między sobą, iż mąż będzie płacił czynsz za mieszkanie z kolei Barbara będzie opłacała wodę, prąd oraz gaz.

Sąd może orzec rozwód Barbary i jej męża – co prawda nie doszło do całkowitego zerwania więzi pomiędzy małżonkami. Jednak istniejące pomiędzy nimi więzi zostały ograniczone do minimum i są spowodowane brakiem możliwości ich zerwania ze względu na trudności lokalowe małżonków.

Rozpad więzi gospodarczych nie powinien skłaniać do zaniechania wzajemnych świadczeń na rzecz rodziny. Obowiązek taki istnieje bowiem również w przypadku zerwania pożycia małżeńskiego. Zmienia się jedynie jego charakter.

W prawidłowo funkcjonującym małżeństwie decyzje ekonomiczne podejmowane są przez małżonków wspólnie. W przypadku zerwania pożycia małżeńskiego, strony samodzielnie dysponują swoimi pieniędzmi. Obowiązek zaspokojenia potrzeb rodziny ma w takim przypadku charakter alimentacyjny.

Jeżeli sąd ustali, iż wszystkie powyższe więzi zostały zerwane w sposób wystarczający do orzeczenia rozvodu – zajmie się wtedy oceną czy stan rozkładu pożycia małżeńskiego ma charakter trwały, czy też możliwy jest powrót małżonków do wspólnego pożycia.

[...]

Cały rozdział dostępny jest w pełnej wersji eBooka

Rozwód i alimenty

6 Alimenty

I. Czy alimenty mogą zostać ustalone tylko przez sąd

Nie, przyznanie alimentów przez sąd jest pewnego rodzaju ostatecznością. Wypełnienie obowiązku alimentacyjnego może przybrać postać świadczeń dobrowolnych np. na podstawie umowy. Należy jednak pamiętać, iż dla celów dowodowych umowę taką należy sporządzić w formie pisemnej, gdzie każda ze stron powinna taką umowę podpisać. Umowa taka powinna co najmniej określić strony między jakimi została zawarta, wysokość świadczenia alimentacyjnego oraz określić do którego dnia miesiąca świadczenie będzie wypłacane.

II. W jakiej wysokości należy domagać się alimentów

Kodeks rodzinny wysokość alimentów określa przede wszystkim od dwóch czynników:

- możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego,
- usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego.

Możliwości zarobkowe

W pierwszym przypadku należy zauważyć, iż nie są brane pod uwagę faktyczne dochody zobowiązanego lecz jego możliwości majątkowe i zarobkowe. Zgodnie z obowiązującym orzecznictwem osoba, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, powinna w pełni wykorzystywać swe możliwości w celu zaspokojenia uzasadnionych potrzeb osób uprawnionych. Taki stan prawny ma szczególne znaczenie, jeżeli zobowiązany w celu uchylecia się od świadczeń alimentacyjnych lub wskutek innych zwinionych przyczyn nie podejmuje pracy odpowiedniej dla jego przygotowania zawodowego, warunków zdrowotnych oraz realnych szans w rejonie zamieszkania. Możliwości zarobkowe tej osoby zostaną ocenione nie według faktycznie osiągniętych dochodów lecz według dochodów jakie zobowiązany osiągałby, gdyby podjął stosowne zatrudnienie.

[...]

Cały rozdział dostępny jest w pełnej wersji eBooka

Rozwód i alimenty

8 Wzory pism oraz pozwów**III. Zgodny wniosek o zniesienie separacji**

Szczecin, dnia 10 lutego 2006 roku

Sąd Okręgowy
w Szczecinie
I Wydział Cywilny**Wnioskodawcy:** Hanna Krzemińska
Zam. ul. Bródno 1/1
71-337 SzczecinZam. Jan Krzemiński
ul. Bródno 1/1
71-337 Szczecin**Zgodny wniosek o zniesienie separacji**

Wnosimy o:

1. zniesienie separacji naszego małżeństwa zawartego w dniu 10 czerwca 1985 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego Szczecinie nr aktu 150/85, orzeczonej wyrokiem z dnia 10 lipca 2000 r. wydanym w sprawie IC 101/2000 Sądu Okręgowego w Szczecinie;
2. powierzenie nam obojgu wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką Agatą Krzemińską ur. 15 lutego 1995 r. w Szczecinie;
3. obciążenie wnioskodawcy Jana Krzemińskiego kosztami postępowania.

Uzasadnienie

Dnia 10 lipca 2000 roku została orzeczona separacja naszego małżeństwa zawartego 10 czerwca 1985 roku.

Dowód: wyrok w sprawie IC 101/2000 Sądu Okręgowego w Szczecinie,
odpis skrócony aktu małżeństwa ze wzmianką o orzeczeniu separacji.

Z małżeństwa mamy małoletnią córkę Agatę ur. 15 lutego 1995 r., która uczęszcza do szkoły podstawowej.

Dowód: odpis skrócony aktu urodzenia dziecka,
zaświadczenie ze szkoły.

Przez trzy lata po orzeczeniu separacji mieszkaliśmy oddzielnie, przy czym wnioskodawca Jan Krzemiński często bywał w domu, przede wszystkim ze względu na córkę. W trakcie tych spotkań doszło do ponownego zbliżenia się stron.

W roku 2004 zamieszkaliśmy wspólnie, podjęliśmy pożycie fizyczne i prowadzimy wspólne gospodarstwo domowe, co powoduje, iż rozkład przestał istnieć.

Oboje zgodnie wnosimy o wydanie postanowienia o zniesieniu separacji.

Kiedy orzeczono separację, żonie powierzono wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem. Mając na uwadze powyższe, wnosimy o orzeczenie, że obojgu rodzicom będzie przysługiwać władza rodzicielska.

Wnioskodawca Jan Krzemiński jest zatrudniony jako agent ubezpieczeniowy, zarabia około 2.500,- zł miesięcznie, natomiast żona jest krawcową, prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, zarabia około 700,- zł miesięcznie.

Dowód: zaświadczenie o zarobkach.

Wspólnie ustaliliśmy, że całość kosztów postępowania pokryje wnioskodawca Jan Krzemiński.

Hanna Krzemińska
Jan Krzemiński

Załączniki:

1. Odpis aktu małżeństwa stron.
2. Odpis aktu urodzenia.
3. Wyrok w sprawie IC 101/2000.
4. Zaświadczenie ze szkoły.
5. Zaświadczenie o zarobkach.

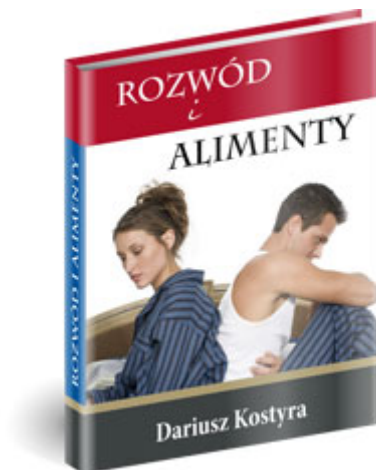
Procedura:

1. Dla spraw o zniesienie separacji na zgodny wniosek stron właściwy jest sąd okręgowy.
2. W przypadku cofnięcia w toku postępowania zgody na zniesienie separacji – postępowanie ulega umorzeniu.
3. Orzeczenie o zniesieniu separacji stanowi podstawę wpisania wzmianki dodatkowej do aktu małżeństwa.

[...]

Cały rozdział dostępny jest w pełnej wersji eBooka

Rozwód i alimenty

Jeśli zainteresował Cię darmowy fragment, przeczytaj
informacje o pełnej wersji eBooka

Rozwód i alimenty